

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: ברכות בכוונה

פרשת בשלח

בס"ד | גיליון מס' 165

מדוע הניתוח המורכב התבטל ברגע האחרון?

בט"ו בשבט ראש השנה לאילן!

לברכה לעבור עד כסא הכבוד. ולאחר שהברכה עוברת בכל השערים בדרכה לבורא עולם, יוצא הכרוז ומכריז: 'הנה המתנה ששלח יהודי פלוני למלך!' - ומגיש את הברכה לבורא עולם, כמתנת אהבה מבנו יקרו שבעולם הזה. ואבא שבשמים משתוקק ומתוצרה בקבלת המתנה, כי הוא משתוקק לכל מתנה כזו!

החשיפה הזו מסעירה את הלב. לא משנה אם קוראים לך משה או יעקב או יחזקאל או יצחק או כל שם אחר, בכל פעם שהברכה היוצאת מהפה נאמרת כהלכה וכראוי - הממונה נוטל אותה, פותח בעזרתה את כל השערים ושומר הפרטי מוכרז במיקרופון השמימי, בהגשת הברכה למלך מלכי המלכים, החפץ בברכה הזו ומשתוקק לקבלה! כן, השם הפרטי של כל אחד ואחד מאיתנו מוכרז בראש חוצות השמים, כהוקרה על כך ששלחנו מתנת אהבה לאבינו שבשמים!

והברכה הזו, היא זו שפותחת את השערים, היא המביאה בכנפיה את הדבר שאנו הכי רוצים בו - השפעה שמימית שופעת, עצומה, אדירה. השפעה של בריאות, השפעה של נחת, השפעה של פרנסה - כל אלו מושפעות בתהליך ישיר בפתיחת השערים באמירת הברכות, כאשר מלך מלכי המלכים משתוקק לקבל עוד ברכות טובות וראויות מאיתנו...

הבה ניקח את הדברים לתשומת ליבנו, כדי ליחד זמן ומחשבה לאמירת הברכות בכוונה. כמה כדאי להחזיק בכיס ברכון קטן ולומר את הברכה מתוך הכתב - כדי לשמור על הכוונה והריכוז, או לקבל על עצמנו לומר את הברכות בקול רם כדי לעורר את הכוונה, ולזכור כי זהו הרגע המכונן בו שערי שמים נפתחים לקראת ברכותינו. ככל שנייחד כוונה ומחשבה לאמירת הברכות - כך נזכה שהבורא בטובו ישפיע עלינו השפעה ברוכה וטובה, לחיי אושר ושמחה כל הימים!

החלטה בגליל, נס ב'שניידר'...

היה זה לפני כשנה וחצי, ביום צום שבעה עשר בתמוז תשע"ז. אל אויר העולם פרצה באותו היום עוללה קטנה וזעירה, שהתרגשות בשמחת לידתה היתה גדולה וחריגה. לא רק שהיתה זו בת בכורה להוריה שהפכה אותם לאב ולאם, היתה זו גם נכדה בכורה במשפחה, הנכדה הראשונה לה זכה הרב שמעון שליט"א - ממנו קיבלנו את הסיפור הבא לפרטי.

שלושה ימים נמשכה השמחה, עד לרגע לפני שחרור התינוקות לביתה ולהוריה המאושרים, אז ביקרו ההורים אצל רופא התינוקות כהכנה לקראת השחרור, ונחרדו לגלות כי הרופא ממשש בענין את צווארה של התינוקת הזעירה, כשעיניו מביעות דאגה. הוא הבחין בציטטה קטנה וחשודה בצוואר, משהו לא מוצא חן בעיניו, והוא מחליט להשאיר את התינוקת להשגחה.

יום ועוד יום חולף, והציטטה הקטנה לא רק שאינה נעלמת, אלא היא הולכת וגדילה באופן מאיים ואף מפחיד למדי. הפעם כבר הסבירו הרופאים כי הדבר נראה מסוכן ומאיים, וההורים נדרשו להתחזק במטעני אמונה כדי לקוות שהכל יחלוף בשלום. אלא שעם כל יום שעבר, מצחם של הרופאים הלך והתקטט בדאגה, ניכר היה שסכנה

בעיצומו של החורף הסגרירי, בין העננים האפורים והקור המקפיא, מתחבא לו יום מתנה מיוחד במינו, יום ט"ו בשבט. האילנות מתחילים לבלבל, מחדשים פריחה מרגשת. שוקי הפירות עטורים בפירות ססגוניים במגוון צבעים וניחוחות, והאווירה כולה עוצצת ביום שהוא ראש השנה לאילן, והרי האדם עץ השדה.

זהו היום בו נהגו בתפוצות ישראל להתכנס סביב שולחנות ערוכים, מעוטרים בפירות שהשתבחה בהם ארץ ישראל, שבבעת המינים ובשאר פירות מתוקים ועסיסיים. היום הזה מיוחד להפניית המבט אל הפירות המלווים אותנו בכל ימות השנה, מהווים חלק ניכר מהתפריט שלנו, ומעניקים לנו שפע של ויטמינים וערכים תזונתיים המטיבים לבריאותנו.

אם בכל ימות השנה אנו רגילים ליטול את פרי העץ ולאוכלו כמעט ללא מחשבה, הרי שבים ט"ו בשבט עולים הפירות לראש הכותרות, זוכים בתשומת לב מיוחדת ונכבדה. אנו מעניקים להם את הכבוד הראוי להם, ומייחדים זמן והתבוננות לראות את הטוב שהבורא יתברך נתן לנו בפירות אלו, ולהודות לו על כך מעומק הלב. ביום הזה נעסוק בהבנת המהות העמוקה הטמונה בפירות המלבבלים הללו, תוך שליבנו נרגש בהודאה והוקרה לה' הטוב על חסדו שבפירותיו.

כל פרי שאנו מכניסים לפינו מעניק לנו הזדמנות לזכות ברגע מרגש ומכונן של ממש, רגע בו הלב נפתח ומשורר תודה לבורא עולם. לצד הויטמינים התזונתיים שהפרי מעניק לנו, הוא נותן לנו ויטמין רוחני רב עוצמה, רגע של חיבור מרגש עם אבא שבשמים. בעת אכילת כל פרי אנו זוכים לכך, ברגע בו נאמר בחדווה: 'ברוך אתה השם... בורא פרי העץ'.

זו ברכה קצרה, תשע מילים בלבד, אך יש בה עוצמה סגולית ואנרגטית שקשה לתאר. זה רגע בו כל יהודי יכול לזכות, אינספור פעמים במהלך יום בודד, לרגע של חיבור וקשר עם אבא שבשמים, רגע בו הוא משתפך בהמיית הלב לומר תודה על כל הטוב והחסד לו הוא זוכה, כפי שהדבר מתבטא ביכולתו לאכול את פרי העץ או פרי האדמה, או כל הנאה אחרת.

ברכות הנהנין מזמנות לנו מפגשים יומיומיים אהובים, בהם אנו זוכים לפנות כבנים לאבינו, ולהודות לו על כל הטוב לו אנו זוכים. כל הברכות מזמנות לנו הזדמנות כזו, ואין זה משנה אם זו ברכת 'אשר יצר' - שהיא הודאה נרגשת על מערכות גופנו המשוכללות והיצירתיות, הפועלות באופן כה גאוני ומופלא, או ברכת 'עושה מעשה בראשית' - על הברק המבהיק לנגד עינינו. כל ברכה וברכה היא הזדמנות להודות ולהלל, לנצל רגע של פתיחת הלב כדי לומר תודה.

ולמרות שהרגעים הללו מצויים וזמינים אינספור פעמים, כל רגע כזה לא רק מרגש את הלב היהודי בעולם הזה, אלא גם מחולל מהפכה בעולמות העליונים. ברגע בו יהודי פותח באמירת ברכה, מתחוללת דרמה משמעותית בשמי שמים. בכל פעם שאדם פוצח ב'ברוך אתה השם' - נעות וזעות כל אמות הסיפים, הפעולה הכאילו פשוטה הזו - מניעה את העולמות כולם.

את הגילוי הזה חושף הזוהר הקדוש בפרשת עקב, המתאר כי בכל פעם שיהודי אומר ברכה בכוונה והיא עולה השמימה, כל שומרי הפתחים כולם נעים לאחור, מאפשרים

סעודה מאריכת חיים...

עם ההיערכות לרגעים המרוממים של אכילת הפירות בט"ו בשבט, נזכור כי לצד מנהג ישראל להרבות באכילת פירות, טמונים ביום הסגולי הזה אוצרות רבים נוספים, שכדאי כל כך לזכות בהם במהלך אכילת הפירות. וכך מגלה הרה"ק בעל 'עבודת ישכר' מוולברוד' ז"ע, בשם היהודי הקדוש מפשיסחא ז"ע, כי אכילת האתרוג בט"ו בשבט היא סגולה לאריכות ימים, שכן האוכל אתרוג בט"ו בשבט מובטח לו שישלים שנתו!

בנוסף, ט"ו בשבט הוא הזמן לפעול למימוש אחת השאיפות הבוררות בלב כולנו, היא השאיפה לזכות באתרוג נאה ומהודר בחג הסוכות הבעל"ט. יום זה הוא עת רצון להתפלל ולפעול על האתרוג של השנה הבאה, כפי שידוע שבעל ה'בן איש חי' זצ"ל תיקן תפילה מיוחדת על האתרוג שיש לאומרה ביום ט"ו בשבט.

הבה ננצל יום סגולי זה להודות בו על הפירות המתוקים להם זכינו, לאכול מהאתרוג המבטיח לנו חיים ארוכים, ונוסיף גם תפילה נרגשת על האתרוג של השנה הבאה. כך נזכה לצאת מהיום הזה טעוני מתנות יקרות, מעוטרים בברכות טוב!

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל בן מאיר הלוי גולדשמיט (אריאלי)

נשקפת לשלום הפעוטה. מדובר בגידול מסוכן, והתינוקות הקטנטנה זקוקה לרחמי שמים, ומי יקח אחריות לנחם תינוקות כה זעירה בצווארה...

עוד כמה שבועות חולפים בהתייעצויות, ובנייתיים הגיעה חופשת 'בין הזמנים' של חודש אב. כמדי שנה בזמן עלתה כל המשפחה בצוותא לצפון הרוחק לימי הנופש הקבועים, מותירים אותה פקוה למתרחש במרכז הארץ - המלחמה על חייה של אחייניתם הקטנטנה. גם הסב הטרי - המאושר והמודאג חליפות הצטרף לחופשה, כשלבנו נתון כל העת בעדכונים מהמתרחש בבית החולים 'שניידר'...

באחד הימים נמנו וגמרו בני המשפחה לסדר לציונו הקדוש של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי במירון, ולשאת שם תפילת רבים בצוותא למען בת משפחתם, התינוקות הצעירה, אשר מוטלת בין חיים ו... ואיש אינו יודע מה יעלה בגורלה. הם התכנסו יחדיו בציון הרשב"י, ובמשך שעה ארוכה נשאו פרקי תהלים מעומק הלב, כשדמעות זולגות מעיניהם בתחנונים למען התינוקות הקטנה.

לפני התיבה עבר הסב, הרב שמעון, שהרטיט את הקהל באמירת תהלים נרגשת כשדמעות רותחות נוולות מעיניו למען נכדתו הבכורה והיחידה. עם סיום התפילה עצם ר' שמעון את עיניו בדבקות, ונשא תפילה נרגשת מעומק הלב:

'רבונו של עולם', עלתה תפילתו מבין הרי הגליל, 'הלא אתה רופא כל בשר ומפליא לעשות, וכפי שהדבר הנורא הזה המאיים על חיי נכדתי הגיע בפתע פתאום - אתה יכול גם להעלימו בפתע פתאום ולא יישאר ממנו כל זכר. מבקש אני ממך אבא יקר שבשמים, עשה נא עמי חסד ואמת, תחולל פלאים במקום שטובי הרופאים פכרו ידיהם בייאוש, ותחולל את הנס שיעלים את הגידול הנורא הזה מצווארה של נכדתי הפצופנת...' - בכה הסב בדמעות תחנונים, ולאחר ההרור הוסיף:

'רבונו של עולם! מקבל אני על עצמי בלי נדר, כי מהיום ואילך אומר תמיד את ברכת 'אשר יצר' בכוונה, בהתלהבות, בהודאה עמוקה לך על שתחולל את הנס, ואין כמוך רופא כל בשר ומפליא לעשות - להעלים גידול מסוכן כל כך מצווארה של תינוקת אומללה. מקבל אני על עצמי להתחזק ולחזק באמירת ברכת 'אשר יצר' בכוונה ובקול רם, ואתה רחום תחולל את הנס ומפליא לרפא את נכדתי האהובה! - זעקו המילים מתוך לבו, כשהוא רועד בבכי נרגש...

לא בכדי בחר הסב דווקא בסגולה זו, שכן נודע ומפורסם כי הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן ז"ע, כשהיו מזכירים בפניו חולה, היה ממליץ כסגולה לרפואה לומר ליכותו את ברכת 'אשר יצר' בכוונה, באומרו כי זו סגולה בדוקה ומנוסה לרפואה ולבריאות. וברגעים הללו, כשהיי נכדתו האהובה מוטלים על כף המאזניים, בחר הסב להיצמד לאותה סגולה ידועה ומפורסמת, ולהתחזק באמירת 'אשר יצר' בכוונה כדי להביא לרפואתה השלימה של הפעוטה הקטנה...

דקות ארוכות הוסיף הסב לעמוד במקום, שב על הבטחתו כי יתחזק ויחזק באמירת ברכת 'אשר יצר' בכוונה רבה. רק לאחר שחש כי שפך את לבו והשלים את התפילה ובטח בחסד ה' וברחמי כי הנס אכן יתחולל, עזב את ציון הרשב"י, מאמין בכל לבו ומצפה לבשורות הטובות...

המעמד הנגש בציון הרשב"י התרחש ביום חמישי, כשביום ראשון שלאחרי התקיימה פגישה מכריעה בין ההורים לבין הצוות הרפואי ובכירי המנתחים בארץ, כולל גם הרב פירר בעצמו שהגיע לבית החולים לאור נדירות המקרה. הם ישבו על המדוכה שעה ארוכה, בסיומה הוחלט מי יהיה הצוות הבכיר שינתח את הפעוטה הקטנה...

בשעה 12 בצהריים התכנסה הישיבה, בראשותו של ד"ר יורם שטרן - ממחלקת אף אוזן גרון בבית החולים 'שניידר', ובסמוך לשעה 4 היא התפזרה בהחלטה כי פרופסור פלוני יערוך את הניתוח באופן מידי. ניתנה הוראה לצוות חדר הניתוח להכין את החדר להגעת פעוטה קטנה בת כחודש וחצי - ניתוח נדיר ומורכב. אלא שאז, באורח פלא, הגיע עיכוב לא צפוי...

הרופא המומחה שנבחר להיות המנתח, קרב אל התינוקת הזעזעונית שישנה בעריסתה, שב ומישש את הגידול המסוכן והמוזר שעלה בצווארה, ונראה מבולבל ונוכח. הוא הרכיב את משפטי ובדק שוב את הנתונים, ואז אמר: 'אינני יודע אם נוכל לערוך את הניתוח היום, משהו מוזר קורה כאן, הגידול התקטן לפתע... יתכן שנצטרך לדחות את הניתוח למועד אחר. ומי יודע' - נשא עיניים מצפות, 'אולי בעוד כמה ימים יסתבר שבכלל אין צורך בניתוח הזה!'

ואכן, גם ביום המחרת נבדקה התינוקת בדיקה מעמיקה, והאבחנה היתה ברורה וחדה: הגידול נסוג, הולך ומתקטן, כמעט ונעלם. כעבור שלושה ימים, ביום רביעי, בהתרגשות ובשמחה שלא ניתן לתאר, שמע הרב שמעון את בנו קורא אליו ושואג משמחה, כששפופרת הטלפון בקושי עומדת בסאת התרגשותו:

'זהו! השתחררנו! הרופאים אומרים שזה נעלם מעצמו! לא הותר כל זכר! התבקשנו לשוב לבית החולים לביקורת בעוד שבועיים, כי על פניו המחלה נעלמה כלא היתה, בלי ניתוח, בלי סיכון, בלי בעיה!' - שאג הבן אל תוך הטלפון, ולא ידע כיצד להכיל את התרגשותו ושמחתו, כשעיניו אביו זולגות דמעות הודיה נרגשות, והוא מיהר לשוב לציונו של רשב"י, הפעם כדי להודות...

ולא בא סיפור נפלא זה, אותו שמענו מהסב בעצמו, אלא כדי ללמדנו: לברכות יש כח רב, עוצמה אדירה שלא נוכל לתאר. מרוב שהן יומיומיות ושגרתיות, אנשים עלולים לאבד תשומת לב, ולאבד במו ידיהם את המפתח הטוב ביותר לפתיחת שערי שמים, מפתח ההודאה לה' דרך הברכות, אשר פותחות את כל השערים ומעניקות חיים מאושרים.

אך מי שבוחר לנצל את שעת הברכה, להתבונן היטב מה הוא הולך לומר ולכוון בה היטב, לאומרה בקול רם, להתרגש ולהתלהב בהודאה מעומק הלב לבורא עולם על כל חסדו - הוא הזוכה שבורא עולם פותח לו שערי שמים, מעניק לו מטובו שפע ברכות וישועות. ההזדמנויות רבות כל כך, אנו אומרים ברכות לפחות מאה פעם ביום, הבה ננצל את ההזדמנויות הללו!

ככל שננצל את שעת הברכה, נאמר אותה ככוונה ובהתלהבות, נתרגש בכל מילה ונשמח שאנו זוכים להודות ולהלל - כך נזכה שהברכות שלנו יגיעו לבורא עולם, יפתחו עבורנו את שערי שמים, וישפיעו עלינו שפע של ברכות, בבריות, בנחת, בפרנסה, באושר ועושר, בחיים טובים ומלאי שמחה!

כמה שווה כוס מים?

שעת צהרים נאה בפריז הגדולה, בירת צרפת השוקקת חיים. דמות מופת הדורה נראתה מהלכת ברחובות העיר, הגאון רבי ישראל סלנטר זצ"ל, שנקלע לפריז כדי לסדר ענין חשוב. רבי ישראל סלנטר התהלך ברחובות פריז כגולה במקום לא לו, כל האירה והסגנון העסקי היו זרים לו, הוא רק ביקש להסדיר את הנושא לשמו בא ולברוח...

ובכל זאת, השמש קפחה על ראשו בצהרי היום, והוא נאלץ להיכנס לבית מלון סמוך ולבקש כוס מים קרים להרוות את צמאונו. כשנכנס, ביקש וקיבל כוס מים גבוהה, נעימה וצוננת, בירך 'השכל' בכוונה ושתה להרוות את נפשו. אחר כך ניגש לשלם את החשבון, והופתע כשהתבקש לשלם בגין כוס מים פרנק שלם!

'פרנק שלם?!' - הרהר רבי ישראל, 'הלא זה סכום עתק, בשווי אפטר להגיש ארוחת צהרים מלאה לכל בני הישיבה! פרנק שלם בשביל כוס מים?! האם זה הגיוני?' - שב ושאל את עצמו, תוהה ונוכח. אך זה המחיר, ואותו שילם רבי ישראל. וכששב לעירו ולתלמידיו, בישר להם על התובנה שחלחלה במוחו, עליה היה כדאי לשלם הרבה יותר מפרנק אחד.

וישא רבי ישראל את משלו ויסבר לתלמידיו, כי מחיר כוס המים, בוודאי אינו עומד על יותר מפרוטות בודדות בלבד. אלא שבית המלון ממוקם באזור יוקרתי, שמחירי השכירות בו גבוהים מאוד. הוא גם מעוצב ביפוי ובהדר, והעיצוב הזה עולה הון רב. לצד זאת, המים מוגשים בכוס זכוכית גבוהה בעלת ריקועים עדינים, וגם הכוס הזו שווה כסף...

'אמרו מעתה', הסביר רבי ישראל במתק לשון, 'אינני משלם על כוס מים פרנק שלם. אני משלם על כוס מים, בסביבה עסקית כה יוקרתית, בבית מלון כה מהודר, בכוס כה נאה ומסוגנת. נו, על 'עסקת החבילה' הזו בוודאי כדאי וראוי לשלם פרנק שלם! הלא לא על המים משולם המחיר היקר, כי אם על החבילה כולה, והיא בוודאי שווה פי כמה וכמה!'

הרעים רבי ישראל בקולו ואמר: 'וכאשר יהודי לוקח כוס מים בידו, ומברך 'השכל נהיה בדברו', הרגע הזה אינו רגע של הודאה על כוס מים בלבד, אלא רגע מכונן בו לבו משתפך בהודאה על שהוא חי, והוא מסוגל לשתות, והוא יכול לקרב כוס לשפתי, ומעיו מסוגלים לעכל מים, והמים שהוא שתה מחיים את נפשו. על כזו חבילה - היה מן הראוי לצאת בריקוד סוחר בכל אמירת 'השכל נהיה בדברו', כי אנו מודים לא רק על המים, אלא על חבילת החיים כולה!'

ובאומרו זאת, התרגשו תלמידיו לגלות את צורת ההתייחסות לרגע של אמירת הברכה. לא רק הודאה נרגשת על כוס המים, אלא על כל המכלול, על כל מה שאנו מקבלים מידו הטובה והרחומה של בורא עולם, המאפשר לנו ליהנות מכל השפע האלוקי שברא והשפיע לעולמנו!

הבה נתרגש בכל ברכה, נשמח בכל הזדמנות לשאת קולנו ולברך את הבורא. לא ברכה בלבד יש כאן, כי אם רגע של פתיחת הלב, להודות ולהלל ולשבח לה' הטוב על כל חסדו. כמה כדאי לייקר את הרגעים הללו ולברך בכוונה ומכל הלב, ולזכות שהבורא יוסיף וישפיע עלינו מטובו ישועות וברכות לרוב!

חדש! הופיע!

אור
בפרשת
השבוע!

הביאו ברכה אל בתיכם
ואור חדש בשולחן השבת שלכם!

מפתחות מסודרים ונחמם למאות ערכים, סיפורים סגולות ואישים

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות | להזמנת כמות: 052-7681063 | דוא"ל: 8510510@GMAIL.COM